

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersinde Ters Yüz Sınıf Modelinin Öğrencilerin Akademik Başarılarına Etkisi

İbrahim ÖZCAN | 0000-0001-6895-292X

Dr. | Yazar | iozcan84@hotmail.com

Milli Eğitim Bakanlığı | **ROR**:: 00jga9g46

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi | Ordu, Türkiye

Hasan DAM | 0000-0001-7975-3096

Doç. Dr. | Sorumlu Yazar | hasan.dam@omu.edu.tr

Ondokuz Mayıs Üniversitesi | **ROR**:: 028k5qw24

Din Eğitimi | Samsun, Türkiye

Öz

Bu çalışmada, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinde ters yüz sınıf modelinin öğrencilerin akademik başarısına etkisi incelenmiştir. Çalışmada, nicel araştırma desenlerinden olan ön test son test kontrol gruplu deneysel desen kullanılmıştır. Çalışmanın örneklemini, 2020-2021 öğretim yılında Ordu Başöğretmen ortaokulunda öğrenim gören 203 öğrenci oluşturmaktadır. Deney grubu öğrencilerine ters yüz sınıf modeline dayalı olarak geliştirilen ders öncesi videolar ve sınıf içi etkinlikler uygulanmıştır. Araştırmanın verileri, araştırmacı tarafından geliştirilen "Akademik Başarı Testi" ile toplanmıştır. Verilerin analizinde, deney ve kontrol grubunda yer alan öğrencilerin bağımlı değişkene ilişkin ön test ve son test puanlarının karşılaştırılmasında ilişkili örneklem t-testi, deney ve kontrol grubu ön test ve son test puanlarının karşılaştırılması için ise bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, kontrol grubu öğrencilerinin akademik başarı son test puan ortalaması ile deney grubu öğrencilerinin akademik başarı son test puan ortalaması arasında deney grubu lehine anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir [$t(201)=5,41$; $p<0,05$].

Anahtar Kelimeler

Din Eğitimi, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi, Ters Yüz Sınıf Modeli, Akademik Başarı, Öğrenci Başarıları

Atıf Bilgisi

Özcan, İbrahim-Dam, Hasan. "Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersinde Ters Yüz Sınıf Modelinin Öğrencilerin Akademik Başarılarına Etkisi". *Rize İlahiyat Dergisi* 23 (Nisan 2023), 125-135.

<https://doi.org/10.32950/rid.1285292>

Yayın Bilgileri

Türü	Araştırma Makalesi		
Süreç Bilgileri	Geliş Tarihi: 15.10.2022	Kabul Tarihi: 09.03.2023	Yayın Tarihi: 20.04.2023
Değerlendirme	İki Dış Hakem / Çift Taraflı Körleme		
Etik Beyan	Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyulduğu ve yararlanılan tüm çalışmaların kaynakçada belirtildiği beyan olunur. Bu çalışma Doç. Dr. Hasan Dam danışmanlığında 08.09.2021 tarihinde sunduğumuz/tamamladığımız "Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersinde Ters Yüz Sınıf Modelinin Öğrencilerin Tutumlarına ve Akademik Başarılarına Etkisi" başlıklı doktora tezi esas alınarak hazırlanmıştır (Doktora Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun/Türkiye, 2021).		
Etik Kurul İzni	Etik onay, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu tarafından verilmiş olup 27.12.2017 tarihli ve 2017/272-322 numaralıdır.		
Yazar Katkı Düzeyleri	Birinci yazar (İÖ) %60, sorumlu yazar (HD) %40		
Benzerlik Taraması	Yapıldı - iThenticate		
Çıkar Çatışması	Çıkar çatışması beyan edilmemiştir.		
Etik Bildirim	ilahiyatdergi@erdogan.edu.tr		
Finansman	Bu çalışmayı desteklemek için dış fon kullanılmamıştır.		
Telif Hakkı & Lisans	Yazarlar dergide yayınlanan çalışmalarının telif hakkına sahiptirler ve çalışmalarını CC BY-NC 4.0 lisansı altında yayımlanmaktadır.		

Dizinlenme Bilgisi

The Effect of Flipped Classroom Model on Students' Academic Achievement in Religious Culture and Moral Knowledge Lesson

İbrahim ÖZCAN | 0000-0001-6895-292X

Dr. | Author | iozcan84@hotmail.com

Ministry of National Education | 00jga9g46

Religious Culture and Moral Knowledge | Ordu, Türkiye

Hasan DAM | 0000-0001-7975-3096

Assoc. Prof. Dr. | Corresponding Author | hasan.dam@omu.edu.tr

Ondokuz Mayıs University | 028k5qw24

Religious Education | Samsun, Türkiye

Abstract

In this study, the effect of the flipped classroom model on the academic success of students in the Religious Culture and Moral Knowledge course was investigated. In the study, the experimental design with pre-test post-test control group, which is one of the quantitative research methods, was used. The sample of the research consists of 203 students studying at Ordu Başöğretmen Secondary School in the 2020-2021 academic year. Pre-lesson videos and in-class activities developed based on the flipped classroom model were applied to the experimental group students. The data of the research was collected from the "Academic Achievement Test" developed by the researcher. In the analysis of the data, the related samples t-test was used to compare the pretest and posttest scores of the students in the experimental and control groups regarding the dependent variable. The independent samples t-test was also used to compare the pretest and posttest scores of the experimental and control groups. As a result of the research, it was determined that there was a significant difference between the academic achievement post-test mean score of the control group students and the academic achievement post-test mean score of the experimental group students in favor of the experimental group [$t(201)=5,41$; $p<0,05$].

Keywords

Religious Education, Religious Culture and Moral Knowledge Lesson, Flipped Classroom Model, Student Success

Citation

Özcan, İbrahim-Dam, Hasan. "The Effect of Flipped Classroom Model on in Religious Culture and Moral Knowledge Lesson". *Rize Theology Journal* 23 (April 2023), 125-135.

<https://doi.org/10.32950/rid.1285292>

Publication Information

Type	Research Article		
Process Information	Date of Submission: 15.10.2022	Date of Acceptance: 09.03.2023	Date of Publication: 20.04.2023
Peer-Review	Double anonymized - Two External		
Ethical Statement	It is declared that scientific and ethical principles have been followed while carrying out and writing this study and that all the sources used have been properly cited. This article is extracted from my doctorate dissertation entitled "The Effect of Flipped Classroom Model on Students' Attitudes and Academic Success in the Lesson Religion Culture and Moral Knowledge", supervised by Assoc. Prof. Dr. Hasan Dam (Ph.D. Dissertation, Ondokuz Mayıs University, Samsun/Türkiye, 2021).		
Ethics Committee Approval	Ethical Approval: Granted by Ondokuz Mayıs University Social Sciences and Humanities Ethics Committee, dated 27.12.2017 and numbered 2017/272-322.		
Auth. Contribution Rates	First author (İÖ) %60, corresponding author (HD) %40		
Plagiarism Checks	Yes - iThenticate		
Conflicts of Interest	The author(s) has no conflict of interest to declare.		
Complaints	ilahiyatdergi@erdogan.edu.tr		
Grant Support	The author(s) acknowledge that they received no external funding in support of this research.		
Copyright & License	Authors publishing with the journal retain the copyright to their work licensed under the CC BY-NC 4.0.		

Abstracting and Indexes

Giriş

Problem

Öğretme-öğrenme süreci, çok boyutlu ve karmaşık bir süreçtir. Eğitimde asıl amaç, öğretim programında ön görülen hedeflerin gerçekleşmesi yani öğrencilerin öğrenmesidir. Öğrencilerin daha kolay öğrenmelerini sağlayan en önemli kişi hiç şüphesiz öğretmendir. Öğrenmenin en üst düzeyde gerçekleşmesi için öğretmenlerden, öğrencilerin öğrenmeye ilişkin ihtiyaç ve özelliklerine uygun öğrenme ortamlarını oluşturmaları beklenmektedir. Naimie vd. (2010)'ne göre, öğrenenlerin ihtiyaçları ve öğrenme kavramı hakkında bilgi sahibi olmak, öğrenme ihtiyaçlarını karşılayacak teknolojileri seçmede önemli bir faktördür. En uygun ve başarılı öğrenme ortamları, 21. Yüzyıl gelişmelerine ve bilgi çağına uygun olarak düzenlenen öğrenme ortamlarıdır. (Naimie vd., 2010, 84)

Öğrenme ortamlarının öğrenme hedeflerine göre düzenlenmesi ve zenginleştirilmesinde teknoloji kullanımı önemli yer tutmaktadır. Prensky (2001), teknolojiyi kullanma durumlarına göre bireyleri, "Dijital Göçmenler ve Dijital Yerliler" olarak ikiye ayırmaktadır. Ona göre, yeni teknolojilerle büyüyen bugünün öğrencileri dijital yerlilerdir. Bu dijital yerliler, teknolojiyi hayatlarının her alanında etkin olarak kullanmaktadır ve teknolojik araçlar onlar için vazgeçilmezdir. Bilgisayarların, video oyunlarının, cep telefonlarının ve internetin dijital dili onların "ana dili" olmuştur. Bugünün öğrencileri geçmiştekilere göre oldukça değişmiştir ki onlar artık eğitim sisteminin öğretmek için tasarlandığı insanlar değildir. (Prensky, 2001, 4) Bu bakımdan, günlük yaşamını neredeyse teknolojiye bağlı olarak yaşayan bir kuşağın, eğitim teknolojileriyle geliştirilmiş ortamlardan ve imkanlardan yararlanması beklenen bir durumdur. Teknolojiyi hayatıyla bütünleştirmiş olan bu nesli, bu teknolojilerin kullanılmadığı geleneksel yapıdaki eğitim modeliyle öğretim sürecine dahil etmek öğrenci beklentilerini karşılamada yetersiz kalacaktır (Karaca, 2016, 1172).

Günümüzde öğrencilerinin, sınıfta öğretmeni pasif olarak dinlemek yerine daha interaktif bir öğrenme yaşantısı geçirmek istedikleri, bu nedenle de yeni teknolojilerin kullanıldığı, uygulamalı ve etkileşimli etkinliklerin yapıldığı derslere daha fazla ilgi duydukları belirtilmektedir. Ancak öğretim yöntemlerinin aynı kalması durumunda öğretim sürecinde teknolojinin tek başına olumlu bir etkiye sahip olmayacağı ve öğrenme açısından bir farklılık oluşturmayacağı ifade edilmektedir. Dolayısıyla, eğitim süreçlerine öğrencilerin sevdikleri, kullanmak istedikleri ve öğrenmeyi kolaylaştırıcı teknolojileri entegre eden yeni öğretim yöntemlerine ihtiyaç duyulmaktadır (Karaca, 2016, 1178). İşte öğretim süreçlerine teknolojiyi entegre eden, öğrencinin kendi öğrenme sorumluluklarını üzerine almasını sağlayan ve sınıf dışındaki zamanın da etkin kullanımını sağlayan eğitim modellerinden biri de ters yüz sınıf modelidir.

Ters yüz sınıf modeli, kısaca, "evde okul etkinlikleri, okulda ev ödevleri" şeklinde tanımlanmaktadır. Bu yaklaşım, eğitimi ters yüz etmek için öğretmenlere çeşitli öğretim etkinliklerini sınıflarda yerine getirmelerine izin veren bir yaklaşımdır. Ters yüz sınıf modeli; öğretimi grupla öğrenmeden alarak bireyselleştirilmiş öğrenmeye doğru yönlendirdiği, grupla öğrenmeden boşalan zamanın ise öğretmenin sınıfta uygulamalar yaptığı, yaratıcı, hareketli ve etkileşimli bir öğrenme ortamının oluşturulduğu pedagojik bir yaklaşımdır (Sams vd., 2014).

Ters yüz sınıf modelinin temel amacı, öğrenci merkezli ve işbirliğine dayalı çalışmalara, araştırmaya, yaratıcı düşünme ve problem çözme becerilerine yönelik etkinliklerin yer aldığı bir öğretme-öğrenme ortamı oluşturmak ve sınıfları bir laboratuvara ya da etkinlik atölyesine dönüştürmektir (Aybat, 2014).

Ters yüz sınıf modeli, öğrencilerin dersin içeriklerine ilişkin ilk deneyimlerini video yoluyla edindikleri ve sonrasında sınıf içinde öğretmenin rehberliğinde etkin katılımlı aktif öğrenme etkinlikleri yoluyla anlamlı ve kalıcı öğrenme için zaman harcadıkları bir öğretim yaklaşımını tercih etmektedir. Öğrenciler, önceden hazırlanmış ders materyalleri vasıtasıyla derse ilişkin ön bilgileri ve ön öğrenmeleri edinerek sınıfa gelmektedirler. Sınıfta daha fazla etkinlikler yaparak daha iyi öğrenme ve dersin kazanımlarına daha etkili ulaşma imkanı bulmaktadırlar. İçeriğin sınıf dışına taşınmasıyla birlikte, derslerin etkin dinleme ve probleme dayalı öğrenmeyle geçmesi sağlanmaktadır (Search, 2016).

Ters yüz sınıf modeline göre ders işleyen öğretmenler, öğrencileri nesnel olarak değerlendirirken zaman ve yöntem konusunda esnek olduklarından öğrenciye uygun bir değerlendirme sistemi kurabilmektedirler (Noora vd., 2013, 6).

Zaman ve yöntem konusundaki esneklik Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi için öğrencilerin kendine ve çevresinde olanlara karşı anlam verebilmesi açısından önemli bir avantaj sağlamaktadır. Zira bu derste öğrenilen bilgiler sadece kavram olarak kalmamakta, aynı zamanda gerçek dünya ile ilişkilendirilmesi gerekmektedir. Bu ilişkiden dolayı ders konularının, farklı

öğrenme ve öğretme yaklaşımları ile çağın gereklerine göre şekillenerek anlatılması, öğrencilerin hem yaşam becerisi hem de akademik olarak doğru yönlendirilmesini desteklemektedir.

Ters yüz sınıf modelinde; öğrencilere sınıf içinde ve sonrasında sunulan etkileşimli çoklu ortam araçları kullanılırken bilgilerin tekrar yoluyla pekişmesi sağlanmaktadır. Bu durum Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi programında belirlenen öğretmenin rolünün kolaylaştırıcı ve yönlendirici olması yanında öğrencilerin araştıran, sorgulayan ve tartışan bireyler olarak yetişmesi amacı ile de örtüşmektedir (MEB, 2018). Aynı zamanda teknolojik imkanları kullanarak daha zengin öğrenme ortamları oluşturan öğretmenler, öğrencilere daha fazla rehberlik etme imkanı bulmaktadır. Bu durum öğretmen öğrenci iletişimini verimli hale getirmekle beraber akademik olarak başarıyı da olumlu etkilemektedir.

Ters yüz öğrenme modelinin, öğretim süreçlerine teknolojiyi entegre eden, sınırlı sayıda da olsa yapılan araştırmalarda, derse aktif katılım, motivasyon, öğrenci başarısı, kalıcı öğrenme ve etkileşim gibi pek çok değişken açısından eğitime olumlu katkılar sağladığı ifade edilmektedir. Bu araştırmada, ters yüz sınıf modelinin Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinde kullanılabilirliği ve öğrencilerin akademik başarılarına etkisi tespit edilmeye çalışılmıştır. Buna göre, "Ters yüz sınıf modelinin öğrencilerin Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi başarılarına etkisi var mıdır?" sorusu araştırmanın temel problemini oluşturmaktadır.

Ters Yüz Sınıf Modeli

Ters yüz sınıf modeli, genellikle basit bir şekilde "evde okul etkinlikleri, okulda ev ödevleri" şeklinde tanımlanırken eğitimi ters yüz etmek için öğretmenlere çeşitli metodolojileri sınıflarda yerine getirmelerine izin veren bir yaklaşımdır.

Mazur (1999), "Akran Eğitimi" konulu çalışmasında ev ödevi olarak verilen çalışmalarını sınıf içinde gerçekleştirmiş ve öğrencilerin evde sadece okuma yapmalarını istemiştir. Bu sayede sınıf içi etkinlikler aktif öğrenmede ne kadar önemli olduğu dikkat çekmeye başlamıştır. Sonraki yıllarda hazırlanan ders içerikleri evde öğrenciler tarafından izlenmesi istenmiştir. Bu modele ise "geleneksel eğitimde sınıf içinde yapılan etkinliklerin tersine çevrilerek sınıf dışında yapılması" şeklinde ifade edilen "dönüştürülmüş sınıf (inverted classroom)" olarak adlandırılmıştır (Lage vd., 2000).

Stone (2012)'a göre de bu model, ders öncesi hazırlanan dersle ilgili içeriklerin izlendiği, sınıf içindeki zamanı ise anlaşılması zor kavramların açıklanması, derse ait soruların cevaplanması ve öğrencileri derste aktif öğrenmeye dahil ederek günlük yaşamla bağlantı kurmaya teşvik eden bir modeldir. Bununla birlikte bu model ile doğrudan öğretmenin yönlendirmesiyle yapılan sınıf içi etkinlikler ve bunlarla alakalı ev ödevlerinin tamamlandığı sürecin ters çevrilerek, öğrencilerin temel düzeyde ilk bilgileri evde alması ve sınıftaki zamanı ise akranlarıyla birlikte iş birliği içerisinde çalışarak geçirmesi amaçlanmaktadır (Johnson vd., 2012).

Öğrencilerin yapmak zorunda oldukları en zor görevler genellikle kendi başlarına ve öğretmenlerinden ayrı halde ders dışı zamanlarda yaptıkları ödevlerdir. Buna karşılık geleneksel öğretimde bilişsel olarak en üst düzeyde olunan sınıf ortamında hazır bulunan öğretmen, öğrencilerle en az etkileşimde bulunmaktadır (Talbert, 2012, 7). Bu nedenlerle öğrencilerin gelişimsel olarak ilerleyebilmeleri için geleneksel sınıf düzeninin tersine çevrilerek, sınıf dışı etkinlikler olarak derse ait okumalar yaparak veya diğer kaynaklardan faydalanarak bilgi alması, sınıf içine ise öğretmeni ile birlikte zorlu ve üst düzey bilişsel etkinliklerle çalışması gerekmektedir (Gençer vd., 2014, 893). Derse sınıf dışında hazırlanan öğrenciler sınıfa ön bilgiler ile gelerek sınıf içi aktivitelerde etkileşim halinde olacaktır. Ders sırasında aktif bir sınıfın motivasyonunun üst düzeyde olabilmesi için dersin çok iyi planlanması gerekmektedir.

Ters yüz sınıf modeline göre öğretim yapan bir öğretmen geleneksel modele göre daha fazla sorumluluk üstlenmektedir. Sınıf içi ve dışındaki faaliyetleri daha etkili planlama ve izleme süresince aktif olunması gerekmektedir. Ders dışı faaliyetler için hazırlanan materyallerin öğrenciler tarafından anlaşılabilir olması ve tekrar edebileceği bir ortam aracılığı ile ulaştırılabilmesine özen gösterilmelidir. Bu amaçla hazırlanan video ve sunulardan tüm öğrencilerin faydalanabilmesi amacıyla internet ortamı hazır platformlar sunmaktadır.

Ters Yüz Sınıf Modeli Öğrenme Süreçleri

Sınıf Dışı Hazırlıklar

Sınıf dışında sağladığı içeriklerle öğrencileri derse hazırlayan ve sınıf içinde bireysel veya grupta yapılan alıştırmalar, soru-cevap ve diğer etkileşimli etkinlikler ile öğrencilerin odaklanmasını sağlayan ters yüz sınıf modeli, ilk olarak içeriğin çevrimiçi olarak sunulması ve ardından derste yüz yüze etkinliklerin gerçekleştirilmesinden dolayı geleneksel bir dersin tersine çevrilmiş halidir (Bechter vd., 2017, 61). Ters yüz sınıf modelinin başarılı olmasında sınıf öncesi hazırlıkların çok büyük rolü vardır.

Sınıf öncesi sürecin planlanması aslında öğretmene farklı sorumluluklar getirmektedir. Konuların ve kazanımların haftalık veya

günlük olarak planlanması, buna bağlı olarak hazırlanacak etkinliklerin veya iş birliğine dayalı çalışmaların hazırlanması, ders sonrası izlenecek video ve materyallere ulaşım sağlanması, etkinlikler uygulanırken sürecin nasıl yürütüleceği ve bu sürece dair gereken kuralların tespiti gibi ayrıntılı çalışmaların önceden belirlenmesi gerekmektedir.

Ters yüz sınıf modelinin temel ilkesi öğrenciyi sınıf içi aktif öğrenmeye hazırlamaktır. Bu nedenle, sınıf dışında verilen materyaller, eleştirel düşünmenin ve ders sırasında daha derin öğrenmeyi gerçekleştiren temel içeriği sağlaması gerekmektedir. Bu konuda yapılan çalışmalar, sınıf dışında verilen materyallerle hazırlanan öğrencilerin sınıf boyunca aktif öğrenmeyle katıldıklarını ve beklenen öğrenme sonuçlarıyla uyumlu bir şekilde daha iyi performans sergilediklerini göstermektedir (McLaughlin vd., 2016, 26).

Sınıf İçi Etkinlikler

Öğrenciler arasındaki etkileşimi artırmak ve öğrendiklerinin somutlaşmasını sağlamak amacıyla geleneksel sınıf ortamında ders süresinin sınırlılığı nedeniyle yapılamayan pek çok etkinlik ve tartışmalar, bu modelde öğrenmeye ayrılan zamanın artmasından dolayı daha düzenli ve etkili bir şekilde yapılabilmektedir. Sınıf içerisinde düşüncelerini ifade etmekte zorlanan öğrenciler, öğretmenin sağladığı çevrim içi ortamlarda arkadaşlarının ifade ettikleri fikirlerden hareketle kendi fikir ve düşüncelerini oluşturmak için zaman kazanmalarına ve ders sürecinde fikirlerini sunmalarına fırsat oluşturmaktadır (Demiralay vd., 2014, 337).

Sınıf Dışı Süreç

Ters yüz sınıf modelinin son aşaması sınıf sonrasıdır. Modelin ilk ve son aşamaları öğrenciler tarafından uzaktan, evde, bir dijital platform ve uygun eğitim materyalleri kullanılarak gerçekleştirilir. Öğrenciler öğretmenleri tarafından kendilerine hazırlanan dijital içeriği ders sonrası istedikleri kadar görebilir, istedikleri noktalara, kendi alanlarına ve kendi hızlarına odaklanabilirler (Strayer, 2007, 196). Bu nedenle, öğrencilerin ders materyali ile etkileşimi sınıf içi ile sınırlandırılmış olmaz (Hertz, 2012).

Ters yüz sınıf modelinin asıl hedefi, sınıf sonrası süreçte öğrencinin zorlandığı veya yalnız kaldığı uygulama odaklı ödevleri sınıf içine taşımak ve okulda yapılacak derse önce evde başlayıp okulda derinleştirip evde konuların genişletilmesine imkân sağlamaktır.

Öğretmenin Ters Yüz Sınıf Modelindeki Rolü

Ters yüz sınıf modelinde öğretmen, öğrencilere kendisi tarafından veya başka bir profesyonel kaynaktan edinilen sınıf öncesi materyalleri hazırlar. Hazırlanan 10-20 dakikalık videoyu öğrencilerin evde izlemesi sağlanır. Öğrenciler internete eriştikleri sürece, öğrenme içeriğine de erişebilirler. Bu modeli tam olarak uygulamadan önce, öğretmen öğrencilere videoları nasıl izleyeceğini, videoyu gerektiği gibi duraklatıp oynatmasını, not almasını ve aklına takılan soruları yazmasını teşvik eder. Öğretmenler ayrıca öğrencilerin öğrenmelerini geliştirmelerine yardımcı olmak, yeni kavramlar öğretmek ve daha üst düzeyde düşünmek için onlara zorluk seviyelerine göre hazırlanmış etkinlikler kullanır (Brown, 2016, 10).

Teknolojinin Ters Yüz Sınıf Modelindeki Rolü

Ters yüz sınıf modelinin teknolojiye bakış açısı, öğrenme süreçlerini kolaylaştırmaya, öğrenme materyallerine hızlı ulaşım sağlamaya ve öğrenme süreçlerini hızlandırmaya odaklanmaktadır. Yeni tür öğrenme deneyimleri sağlamak ve mevcut öğrenme senaryolarını zenginleştirmek için teknolojiye önemli roller yüklenmektedir. Bunu başarılı bir şekilde yapmak için, sadece öğretme ve öğrenmeyi değil, aynı zamanda teknolojiyle geliştirilmiş öğrenmenin uygulanmasının gerekliliğinin de anlaşılması gerekmektedir. Yeni dijital teknolojileri okullara ve diğer eğitim kurumlarına getirmenin en güçlü yollarından biri, pedagojik anlayışla hareket edilmesidir (Laurillard vd., 2009, 291). Bu sayede teknoloji hem öğrenciyi sağlıklı değerlendirmeye hem de süreç içerisinde kullanılan etkinliklerin tasarımına yardımcı olmaktadır.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Ters yüz sınıf modelinin Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinde öğrencilerin akademik başarılarına etkisini belirlemeyi amaçlayan bu çalışmada, nicel araştırma türlerinden, ön test-son test eşleştirilmiş deney ve kontrol gruplu yarı deneysel araştırma deseni kullanılmıştır. Deneysel araştırmaların, karşılaştırılabilir işlemler uygulanması ve bunların etkilerinin incelenmesi nedeniyle araştırmacıyı daha kesin yorumlara götürmesi beklenmektedir. Deneysel araştırmalar, araştırmacı tarafından oluşturulan ve manipüle edilen işlemlerin araştırmanın bağımlı değişkeni üzerindeki etkisini ve işlemden önceki veriler arasında fark olup olmadığını test etmeye yönelik çalışmalardır. Eşleştirilmiş grupların seçkisiz bir şekilde deney grupları olarak atandığı

çalışmalar yarı deneysel desenler olarak kabul edilmektedir (Büyüköztürk vd., 2008, 194).

İşlem Basamakları

Hem kontrol grubu hem de deney grubunda derslerin işlenişi yıllık planda gösterilen süreye göre 7 hafta sürmüştür. Eğitim öğretim ortamında öğrencilerin öğrenmelerini çeşitli şekillerde etkilemek ve duyu organlarına daha fazla hitap etmek amacıyla çalışma sürecinde farklı programlar kullanılarak ders programı çerçevesinde araştırmacı tarafından çeşitli materyaller hazırlanmış ve kullanılmıştır.

Deney grubunda, DKAB dersine yönelik 7 hafta uygulama ve 2 hafta değerlendirme olmak üzere 9 haftayı kapsayan bir çalışma planı oluşturulmuştur. Planın içeriğinde dersin amaçlarına, içeriğine, öğretim yöntem ve tekniklerine uygun etkinlikler tasarlanmıştır. Ders sürecinde farklı yöntemlerin yanı sıra dijital etkinlikler olan eşleştirme, sürükle bırak, doğru yanlış vb. ders materyalleri kullanılmıştır. Kullanılan materyaller, etkileşimli içerikler, video ve zihin haritalarından oluşmaktadır. Kontrol grubunda ise, öğretim programında yer alan içerik sınıf içi klasik öğretim yöntemleriyle gerçekleştirilmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma evrenini 2020-2021 öğretim yılında Ordu Başöğretmen Ortaokulunun 5-8. sınıflarında okuyan 654 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma, 96 kontrol ve 107 deney grubu olmak üzere toplam 203 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Sınıflar gruplara yansız olarak aktarılmıştır. Örneklemi oluşturan öğrencilerin %51,2'si kız, %48,8'i ise erkektir. Kontrol grubunda, 51 (53,2) kız, 45 (%46,8) erkek öğrenci, deney grubunda ise 53 (%49,5) kız, 54 (%50,5) erkek öğrenci bulunmaktadır. sınıf düzeyi bakımından araştırmaya katılan öğrencilerin %22,2'si 5. sınıf, %26,6'sı 6. sınıf, %26,1'i 7. sınıf, %25,1'i 8. sınıfta öğrenim görmektedir. Bu verilere göre, araştırmaya katılan deney ve kontrol grubu öğrencilerin demografik değişkenlerinin dengeli dağıldığı anlaşılmaktadır.

Bilgi Toplama Araçları

Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından geliştirilen ve her sınıf düzeyi için ayrı ayrı oluşturulan "DKAB Dersi Akademik Başarı Testi" ile toplanmıştır.

DKAB Dersi Akademik Başarı Testleri ve Madde Analizleri

Baıarı testleri, öğrenci başarılarının değerlendirilmesi, bu programı yürüten eğitimcilerin izlenmesi ve belirlenen aksaklıkların giderilmesi için kullanılır. (Çakan, 2003, 20) Burada amaç, öğrencilerin gerekli zihinsel davranışlarını yani hedeflenen bilgi ve becerilerin istenen düzeye ulaşmış olmasının kontrolünü sağlamaktır. Araştırma kapsamında verilerin toplanması amacıyla, DKAB dersindeki akademik başarı durumlarını belirlemeye yönelik olarak 20 maddelik ve çoktan seçmeli sorulardan oluşan başarı testi hazırlanmıştır.

Başarı testleri; maddelerin güçlüğü, ayırt ediciliği, basıklık ve çarpıklık gibi özelliklerinin belirlenmesi amacıyla, Department of Educational Studies at Ohio University tarafından açık kaynak olarak sunulan "TAP: Test Analysis Program" programıyla test ve madde analizine tabi tutulmuştur. Bu analizler sonucunda madde güçlük indeksi ve madde ayırt edicilik indeksi incelenmiştir. Yapılan madde analizinin sonuçlarına göre, test maddelerinin elde edilen Point Biserial değerleri incelenmiş, madde ayırt edicilik indeksi 0,20'nin altına düşen maddeler çıkarılmıştır. Madde ayırt edicilik indeksinin 0,20'den büyük olması maddelerin geçerli olduğunun bir göstergesi olarak değerlendirilmektedir. Madde güçlük indeksinin 0,60-0,90 arası olması ise maddenin iyi olduğunu ifade etmektedir (Yılmaz, 2002, 215).

Verilerin Analizi

Verilerin analizi, SPSS istatistik programı ile yapılmıştır. Veri analizinde uygun istatistik analizlerin seçilmesi amacıyla akademik başarı puanlarının normallik durumuna Kolmogorov-Smirnow testi ile bakılmıştır. Kolmogorov-Smirnov testinde çarpıklık ve basıklık katsayılarının -1,00 ile +1,00 arasında değiştiği ve dağılımın normal olduğu görülmüştür.

Verilerin analizinde, puanların normal dağılım göstermesi nedeniyle parametrik testlerden, deney ve kontrol grubunda yer alan öğrencilerin bağımlı değişkene ilişkin ön test ve son test puanlarının karşılaştırılmasında ilişkili örneklem t-testi, deney ve kontrol grubu ön test ve son test puanlarının karşılaştırılması için ise bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır.

Bulgular ve Yorum

Bu bölümde, DKAB derslerinin sınıf içi geleneksel yöntemle işlendiği kontrol grubu ile ters yüz sınıf modeli yöntemiyle işlendiği

deney grubu öğrencilerinin akademik başarı düzeylerine ilişkin karşılaştırmalar incelenmektedir.

Ters yüz Sınıf Modelinin Öğrencilerin DKAB Dersi Akademik Başarı Düzeylerine Etkisi

Araştırmaya katılan öğrencilerin DKAB dersi akademik başarı düzeylerini tespit etmek amacıyla, akademik başarı testi uygulanmıştır. Uygulama sonucunda elde edilen verilere yönelik istatistiksel bilgiler ve dağılımlar aşağıda gösterilmiştir.

Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin DKAB Dersi Akademik Başarı Ön Test Puanlarıyla İlgili Bulgular

Deney ve kontrol grubunun ders anlatım süreci öncesinde başarı düzeylerinin denk olup olmadığını belirleyebilmek amacıyla DKAB dersi akademik başarı testi ön test olarak uygulanmıştır. Toplanan veriler bağımsız gruplar için t-testi ile karşılaştırılmıştır.

Tablo 1. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin DKAB Dersi Akademik Başarı Ön Test Puan Ortalamalarına İlişkin Bağımsız Gruplar t- Testi Sonuçları

	N	X	ss	sd	t	p
Kontrol	96	59,95	28,49	201	0,32	0,74
Deney	107	58,69	27,16			

Tablo 1'e göre, kontrol grubu öğrencilerinin başarı ön test puan ortalaması X=59,95, deney grubunun başarı ön test puan ortalaması X=58,69 olarak bulunmuştur. Yapılan analizde, ön test puanları açısından gruplar arasında anlamlı fark olmadığı saptanmıştır [$t_{(201)} = 0,32$; $p > 0,05$].

Bu sonuca göre, araştırma öncesinde deney ve kontrol grubu olarak ayrılan öğrencilerin DKAB dersine ilişkin akademik başarı düzeylerinin denk olduğu söylenebilir.

Kontrol Grubu Öğrencilerinin DKAB Dersi Akademik Başarı Ön Test ve Son Test Puanlarıyla İlgili Bulgular

Kontrol grubundaki öğrencilerin ön test ve son test puanları arasında farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla yapılan bağımlı gruplar için t-testi sonuçları Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Kontrol Grubu Öğrencilerinin DKAB Dersi Akademik Başarı Ön test ve Son test Puan Ortalamalarına İlişkin Bağımlı Gruplar t- Testi Sonuçları

	N	X	ss	sd	t	p
Ön test	96	59,65	28,49	95	-12,19	0,00
Son test	96	86,72	14,93			

Tablo 2'ye göre, kontrol grubu ön test başarı puanı ortalamaları X=59,65 iken, son test başarı puanı ortalaması X=86,72 olarak bulunmuştur. Yapılan t-testi analizine göre, kontrol grubu öğrencilerinin akademik başarı son test puan ortalaması ön test puan ortalamasından anlamlı şekilde daha yüksek bulunmuştur [$t(95) = -12,195$; $p < 0,05$].

Sonuçlar incelendiğinde, geleneksel öğretim yönteminin öğrencilerin ders başarılarını artırmada olumlu bir etkiye sahip olduğu görülmektedir.

Geleneksel yöntemle ders işleyen kontrol grubu öğrencileri, konularını sınıflarda dinleyerek ve ödevlerin evde yaparak uygulama sürecini tamamlamışlardır. Bu süreç kontrol grubu öğrencilerinin akademik başarılarında olumlu etki oluşturmuştur. Esasen bu beklenen bir durumdur. Ancak bu konuda yapılan araştırmalarda farklı sonuçlar da ortaya çıkmıştır. Gökdemir (2018), Taşkın (2020) tarafından yapılan araştırmalarda, kontrol grubunda geleneksel yöntemin ön test ile son test arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Bu bulgu, eğitimin niteliği açısından araştırılması gereken bir problem olarak görülmelidir.

Deney Grubu Öğrencilerinin DKAB Dersi Akademik Başarı Ön Test ve Son Test Puanlarıyla İlgili Bulgular

Yaklaşık dokuz hafta süren ders anlatım işleminin ardından deney grubu öğrencilerinin DKAB dersi başarılarına ilişkin ön test ve son test karşılaştırılarak, ters yüz sınıf modelinin deney grubu öğrencilerinin akademik başarılarında nasıl bir etki meydana getirdiği ortaya konmaya çalışılmıştır. Deney grubundaki öğrencilerin ön test ve son test puanları arasında farklılaşma durumunu belirlemek üzere yapılan bağımlı gruplar için t-testi sonucu Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3. Deney Grubu Öğrencilerinin DKAB Dersi Akademik Başarı Ön Test ve Son Test Puan Ortalamalarına İlişkin Bağımlı Gruplar t- Testi Sonuçları

	N	X	ss	sd	t	p
Ön test	107	58,69	27,16	106	-14,77	0,00
Son test	107	95,42	6,90			

Tablo 3 incelendiğinde, deney grubu öğrencilerinin akademik başarı ön test puan ortalaması ile son test puan ortalaması arasında son test lehine anlamlı bir farklılaşma olduğu görülmüştür [$t_{(106)}=-14,778$; $p<0,05$].

Deney grubu ön test başarı puanı ortalamaları $X=58,69$ iken, son test başarı puanı ortalamaları $X=95,42$ olarak bulunmuştur. Bu sonuçlara göre, ters yüz sınıf modelinin öğrenci başarısını artırmada olumlu bir etkiye sahip olduğu söylenebilir.

Alan yazında, konuyla ilgili yapılan pek çok araştırmanın bulguları bizim bulgumuzu desteklediği görülmektedir. Araştırma sonuçlarına bakıldığında, genelde ters yüz sınıf modeli ile ders işlenen sınıfların akademik başarı ortalamalarının yüksek olduğu görülmektedir. Bursa (2019), Turan (2015), Özdemir (2016), Çukurbaşı (2016) ve Erdoğan (2018) tarafından farklı öğretim kademelerinde ve farklı ders gruplarında yapmış oldukları çalışmalarda deney grubunun son test akademik başarı düzeyleri anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur.

Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin DKAB Dersi Akademik Başarı Son Test Puanlarıyla İlgili Bulgular

Geleneksel yöntem ve ters yüz sınıf yöntemiyle yapılan etkinlikler sonucunda, deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin akademik başarıları arasında anlamlı bir farklılaşma olup olmadığının belirlenmesine yönelik öğrencilerin ön test ve son test puanlarına ilişkin bağımsız gruplar için t-testi sonucu Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin DKAB Dersi Akademik Başarı Son Test Puan Ortalamalarına İlişkin Bağımsız Gruplar t- Testi Sonuçları

	N	X	ss	sd	t	p
Kontrol	96	86,72	14,93	201	-5,41	0,00
Deney	107	95,42	6,90			

Tablo 4'e göre, kontrol grubu öğrencilerinin puan ortalaması $X=86,72$, deney grubunun puan ortalaması ise $X=95,42$ olarak bulunmuştur.

Yapılan analize göre, kontrol grubu öğrencilerinin akademik başarılarına ilişkin son test puan ortalamaları ile deney grubu öğrencilerinin akademik başarı son test puan ortalamaları arasında deney grubu lehine anlamlı bir farklılaşma olduğu tespit edilmiştir [$t_{(201)}=5,41$; $p<0,05$]. Bu sonuca göre, ters yüz sınıf modelinin geleneksel sınıf modeline göre öğrencilerin akademik başarılarını artırmada daha etkili bir yöntem olduğu söylenebilir.

Sınıf öncesi hazırlanan videoların sınıf sonrasında da izlenebilmesi, videoları öğrencinin kendi belirledikleri zaman ve ortamda tekrar izleyebilmesi, görsel boyutunun yüksek olması, öğretmenle sınıf içinde daha fazla iletişim kurmaya imkân tanınması ve daha kalıcı öğrenme sağlanması gibi özellikler öğrencilerin akademik başarılarındaki artış ile ilişkilendirilebilir.

Akademik başarıya ilişkin elde edilen sonuçlar göstermektedir ki ters yüz sınıf modeli, gerek sınıf içerisinde gerekse sınıf dışında yapılan etkileşimli etkinlikler yoluyla deney grubu ile kontrol grubu öğrencilerinin akademik başarıları arasında istatistiki olarak anlamlı düzeyde bir farklılaşma oluşturmaktadır. Ayrıca başarının artmasında bu model ile uygulanan sınıf içinde öğrencilerin bireysel ve grup çalışmaları yaparak öğrenme sürecine aktif katılım göstermesinin etkili olduğu söylenebilir.

Ters yüz sınıf modeli ile ilgili kontrol ve deney gruplu yapılan çalışmalar incelendiğinde benzer sonuçların ortaya çıktığı görülmektedir. Tetik-Acuner (2021), Söndür (2020), Nacaroğlu (2020), Göksu (2018), Duman (2019) ve Deniz (2019) yaptıkları araştırmalarda, ters yüz sınıf modelinin öğrencilerin akademik başarılarının artmasında önemli bir etkiye sahip olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Sonuç

Bu çalışmada, ters yüz sınıf modelinin öğrencilerin DKAB dersi akademik başarılarına etkisi incelenmiş, bu amaçla hem geleneksel yöntemle ders işlenen kontrol grubu öğrencilerinin hem de ters yüz sınıf modeliyle ders işlenen deney grubu

öğrencilerinin DKAB dersi akademik başarılarına ilişkin ön test ve son test puanları karşılaştırılmıştır.

Araştırmanın başarı testlerine ilişkin bulguları incelendiğinde, ters yüz sınıf modelinin geleneksel öğretim yöntemine göre Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersine ilişkin akademik başarıyı artırmada daha etkili olduğu görülmüştür.

Araştırma sonuçları, ters yüz sınıf modeli ile işlenen dersin geleneksel sınıfa göre öğrenmeyi daha etkili hale getirmesinin yanında, sınıf öncesi ve sınıf içi olarak planlanan derslerin eğitimsel açıdan dersi daha verimli hale getirdiği, öğrencilerin motivasyonunu artırdığı öğretmen merkezli bir öğretimden, öğretmenin olması gerektiği gibi rehberlik ettiği öğrenci merkezli ve etkinlik temelli bir öğretim sürecine imkân sağladığı anlaşılmaktadır.

Araştırma sonuçlarına göre şu önerilerde bulunulabilir:

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi müfredatında, ters yüz sınıf modeli gibi aktif öğrenme yöntemleri ile zenginleştirilmiş öğrenme ortamlarına daha fazla yer verilmelidir.

Ters yüz sınıf modelinin yaygınlaşması amacıyla öğretmenlerin teknolojik bilgi ve becerileri desteklenmeli ve bu eğitime uygun interaktif içerik geliştirmeleri için gerekli hizmet içi eğitimler verilmelidir.

Kaynakça | References

- Aybat, Burcu. "Sınıfınızı Ters Yüz Edin!". *Eğitimde Teknoloji*. Erişim 15 Ekim 2022. <http://www.egitimeteknoloji.com/sinifinizi-ters-yuz-edin/>
- Bechter, Clemens. vd. "Digital storytelling in a flipped classroom for effective learning". *Education Sciences* 7/2, (2017), 1-15.
- Brown, Becki A. "Understanding the flipped classroom: Types, uses and reactions to a modern and evolving pedagogy". *Culminating Projects in Teacher Development* (2016), 1-26. https://repository.stcloudstate.edu/ed_etds/12/
- Bursa, Sercan. *Sosyal Bilgiler Dersinde Ters-Yüz Sınıf Uygulamalarının Öğrencilerin Akademik Başarı Ve Sorumluluk Düzeylerine Etkisi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, 2019.
- Büyüköztürk, Şener vd. *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem, 2013.
- Çakan, Mehtap. "Geniş Ölçekli Başarı Testlerinin Eğitimindeki Yeri ve Önemi", *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 28/128 (2003), 19-26.
- Çukurbaşı, Barış. *Ters Yüz Edilmiş Sınıf Modeli ve Lego-Logo Uygulamaları İle Desteklenmiş Probleme Dayalı Öğretim Uygulamalarının Lise Öğrencilerinin Başarı ve Motivasyonlarına Etkisi*. Sakarya: Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, 2016.
- Demiralay, Raziye vd. "Evde ders okulda ödev modeli". *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 3/3, (2014), 333-340.
- Duman, İbrahim. *Etkinlik Temelli Öğrenmeye Dayalı Ters-Yüz Edilmiş Sınıf Modelinin Öğrencilerin Akademik Başarı Ve Öğrenme Motivasyonlarına Etkisi*. Sakarya: Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, 2019.
- Erdoğan, Erdi. *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Ters Yüz Edilmiş Sınıf Modelinin Kullanımı*. Ankara: Gazi Üniversitesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, 2018.
- Gençer, Büşra vd. Eğitimde yeni bir süreç: Ters-yüz sınıf sistemi. *Uluslararası Öğretmen Eğitimi Konferansı*, 5/6 (2014), 889-896.
- Gökdemir, Abdullah. *Sosyal Bilgiler Öğretmeni Yetiştirmede Ters Yüz Öğrenme: Bir Karma Yöntem Çalışması*. Afyonkarahisar: Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2018.
- Hertz, Mary Beth. "The flipped classroom: Pro and con". *States News Service*, July, 10 (2012), 1-3.
- Johnson, Lisa W vd. *Effect Of The Flipped Classroom Model On A Secondary Computer Applications Course: Student And Teacher Perceptions, Questions And Student Achievement*. Kentucky: University of Louisville, Doctoral Dissertation, 2012.
- Karaca, Celal. *Öğretim Teknolojilerinde Güncel Bir Yaklaşım: Ters Yüz Öğrenme*. Ankara: Pegem Akademi, 2016.
- Koç Deniz , Hacer. *Matematik Dersinde Oyun ve Etkinlik Destekli Ters Yüz Sınıf Modelinin Öğrenci Başarısına, Problem Çözme ve Problem Çözmeye Yönelik Yansıtıcı Düşünme Becerilerine Etkisi*. Elazığ: Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, 2019.
- Lage, Maureen J. vd. "Inverting the classroom: A gateway to creating an inclusive learning environment". *The journal of economic education*, 31/1 (2000), 30-43.
- Laurillard, Diana vd. "Implementing technology-enhanced learning". *Technology-enhanced learning* (2009), 289-306.
- Mazur, Eric. "Peer instruction: A user's manual". *American Association of Physics Teachers*. New Jersey: Prentice Hall, 1997.
- McLaughlin, Jacqueline vd. "Flipped classroom implementation: A case report of two higher education institutions in the United States and Australia." *Computers in the Schools*, 33/1 (2016), 24-37.
- MEB. "Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı". Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 2018 Erişim 15 Ekim 2022 . <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=318>
- Nacaroglu, Oğuzhan. *Özel Yetenekli Öğrencilerin Madde ve Değişim Ünitesindeki Başarılarına Ve Özdüzenleme Becerilerine Ters Yüz Öğrenme Modelinin Etkisi*. Kayseri: Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, 2020.
- Naimie, Zahra., vd. "Hypothesized Learners' Technology Preferences Based on Learning Style Dimensions". *Turkish Online Journal of Educational Technology-TOJET* 9/4 (2010), 83-93.
- Noora, Hamdan vd. "The flipped learning model: A white paper based on the literature review titled a review of flipped learning". *Flipped Learning Network*. 1-15. Virginia: 2013.
- Özdemir, Atilla. *Ortaokul Matematik Öğretiminde Harmanlanmış Öğrenme Odaklı Ters Yüz Sınıf Modeli Uygulaması*. Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, 2016.
- Prensky, Marc. "Digital natives, digital immigrants". *On the Horizon* 9/5 (2001).
- Sams, Aaron. "Flipped Learning Network (FLN), The Four Pillars Of F-L-I-PTM". *The Flipped Learning Network* (2014).
- Stone, Bethany. B. "Flip your classroom to increase active learning and student engagement". *Paper presented at the Proceedings from 28th Annual Conference on Distance Teaching & Learning*. Wisconsin: 2012.
- Strayer, Jeremy. *The Effects Of The Classroom Flip On The Learning Environment: A Comparison Of Learning Activity In A Traditional Classroom And A Flip Classroom That Used An Intelligent Tutoring System*. Ohio: The Ohio State University Press, 2007.
- Söndür, Dilara. *Stem Etkinlikleriyle Desteklenmiş Ters Yüz Öğrenme Modelinin Çeşitli Değişkenlere Etkisi*. Kayseri: Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, 2020.
- Talbert, Robert. "Inverted classroom". *Colleagues*, 9/1 (2012), 18-21.
- Taşkın, Necati. *Oyunlaştırmanın Ters Yüz Öğrenme Ortamında Öğrenim Gören Öğrencilerin Motivasyonuna, Katılımına ve Akademik Başarısına Etkisi*. Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, 2020.

- Tetik, İlhan - Acuner, H. Yusuf. "Arapça Öğretiminde Ters Yüz Sınıf Modelinin Gerçekleştirilebilirliği Üzerine Bir Araştırma". *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 20 (2021), 355-381.
- Turan, Zeynep. *Ters Yüz Sınıf Yönteminin Değerlendirilmesi ve Akademik Başarı, Bilişsel Yük ve Motivasyona Etkisinin İncelenmesi*, Erzurum: Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, 2015.
- Yılmaz, Hasan. *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*. Konya: Çizgi Kitabevi, 2004.
- Yüreğilli Göksu, Derya. *Ters Yüz Sınıf (Flipped Classroom) Modelinin 5. Sınıf Öğrencilerinin İngilizce Akademik Başarıları, Öğrenme Kaygıları ve Tutumlarına Etkisi*, Ankara. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, 2018.

